

27 אוגוסט 2020

אל: הסטודנטיות והסטודנטים בטכניון
מאת: פרופ' חוסאם חאיק – דיקן לימודי הסמכה

הנדון: נהלים ומידע לסטודנטים לקראת סמסטר חורף תשפ"א

שלום לכולם/ן,

נהלים אלו נכתבו בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך הם מיועדים לנשים וגברים כאחד.

ראשית אני מבקש לקראת פתיחת הסמסטר לאחל לכם סמסטר מעניין ופורה. ולסטודנטים החדשים, ברוכים הבאים ובהצלחה בלימודים! תקופה זו של שינויים תכופים והסתגלות לאורח חיים ושיטות הוראה ולמידה שונים מאלו שאליהם הורגלנו מציבה בפנינו אתגרים וקשיים. אנו מצידנו, מנסים לטייב את ההוראה, וללמוד ולהשתפר כל העת. הדגשים במכתב זה יבהירו קצת את המחכה לנו בסמסטר הקרוב.

מכתב זה מדגיש נהלים ותקנות עיקריים לקראת פתיחת סמסטר חורף תשפ"א. **פירוט מלא של תקנות הסנט בעניין ההוראה יהיה זמין [בקטלוג הלימודים](#).**

1. תאריכים חשובים

לוח השנה האקדמית מופיע [כאן](#).

- יום ההכונן לסטודנטים חדשים בצורה מקוונת יתקיים ביום ג', 20.10.2020
- היום הראשון ללימודים בסמסטר חורף תשפ"א יתקיים ביום ד', 21.10.2020
- חופשת חנוכה תתקיים ב- 13-18.12.2020
- היום האחרון ללימודים בסמסטר חורף תשפ"א יהיה: יום ג', 26.1.2021

2. פרסום סילבוסים ושיטות הערכה

לאור המציאות המשתנה והבלתי צפויה בעידן הקורונה, יפורסם פורמט קבוע לסילבוס שיכיל את כלל התשובות לשאלות המרכזיות, כולל, עד כמה שניתן, תגובות להתפתחויות במצב התחלואה ובהתאם למגבלות (מקרים ותגובות). סגל ההוראה יודא את בנייתו ופרסומו של סילבוס כזה לסטודנטים באתר הקורס עד ה- 17 לספטמבר 2020, עוד לפני תחילת הסמסטר. בבניית הסילבוס, תינתן תשומת לב לנקודות הבאות:

א. הסילבוס יכלול פירוט מלא של שיטת ההערכה בקורס במתכונת של חלופות התלויות באפשרות הבחינה העתידית, כולל התייחסות למקרה בו לא תתאפשר בחינה פיזית בקמפוס. לדוגמא: "הציון יורכב מ- 30% ציוני מעקב ו- 70% בחינה סופית. במקרה ולא ניתן יהיה לקיים בחינה סופית פרונטאלית בקמפוס, הציון יהיה מורכב מ- 50% ציוני מעקב ו- 50% ציון בחינה מקוונת". לחילופין, החלק המודגש במשפט הקודם עשוי להיות מוחלף בהבהרה דוגמת: "מ- 50% ציוני מעקב ו- 50% עבודת בית שלהגשתה יועמדו לרשות הסטודנטים 3 ימים" או "מ- 50% ציוני מעקב ו- 50% ציון בחינה מקוונת בע"פ" וכו'.

ב. צוות הקורס יאפשר שיטת הערכה חלופית לסטודנטים באוכלוסיית סיכון/בידוד אשר נמנע מהם להגיע לקמפוס.

ג. צוות הקורס יציין תאריכים להגשות תרגילי הבית ומספרם מראש בסילבוס. הרכב הציון ימומש כפי שצוין בסילבוס מלכתחילה ללא תלות במספר התרגילים שנתנו בפועל.

ד. צוות הקורס יציין אם יש בקורס פעילות בנוכחות חובה. לעניין זה, חובת נוכחות תתבקש רק כאשר הדבר באמת נחוץ מבחינה אקדמית. אנו מודעים כי ייתכן ויהיו סטודנטים שלא יוכלו לעמוד בחובת נוכחות מטעמים בריאותיים, בידוד, קבוצת סיכון, סגר על יישובים, מגבלות תחבורה, הורים לילדים במקרה שמערכת החינוך (גנים ו/או בתי הספר היסודיים) תושבת, וכו'.

ה. יודגש כי שיטת הערכה במתכונת עובר/נכשל בינארי אינה חלק משיטת הערכה חלופית ולא תוכל להיות אופציה.

3. הוראה בתקופת הקורונה

אחת המשימות העיקריות שלנו בסמסטר הקרוב היא לייצר תחושת בטחון והמשכיות באתגרי ההוראה והלמידה, על אף ולמרות המשבר. הקושי העיקרי עליו מדווחים הסטודנטים ואותו חווים כולנו הוא תחושת חוסר הוודאות האישית. תחושה זו נוגעת גם בהוראה בתקופה הקרובה ולכן:

- א. ככלל, הטכניון נערך להוראה פרונטלית בהינתן מגבלות "התו הסגול" (העשויות להתעדכן מעת לעת).
- ב. ההוראה תתקיים מתוך הטכניון (בכיתות ייעודיות להוראה מקוונת, מעבדות וכו'). המרצים והמתרגלים מתבקשים להגיע לכיתות אליהן שובצו השיעורים בהתאם ללו"ז שנקבע לכך וללמד משם ב-זמנית את הסטודנטים שיהיו נוכחים במקום ואלו שיהיו נוכחים במרחב הדיגיטלי. האופציה של הוראה מקוונת שאינה מתבצעת מתוך מתקני הטכניון (לדוגמה מהבית), נשמרת כחלופה לשעת חירום בה לא ניתן כלל לקיים הוראה מהקמפוסים.
- ג. במצבים בהם לא ניתן יהיה לקיים לימודים פרונטליים באופן מלא, יש לאפשר קיומם באופן חלקי תוך מתן עדיפות ברורה לתלמידי שנה א' ו-ב', בסדר הזה.
- ד. כל מערכי השיעורים יצולמו וההקלטות יעמדו לרשות הסטודנטים הרשומים לקורס עד הבחינה האחרונה. הקלטות אלו תימחקנה באופן אוטומטי בסיום הסמסטר למעט מקרים בהם המרצים יבקשו במפורש להימנע ממחיקה.
- ה. יש לשמר את תכניות הלימודים כפי שפורסמו בקטלוג ולהקפיד על קיום השיעורים במועדם כפי ששובצו במערכת השעות ובהיקף השעות המתוכנן.
- ו. במקרה של הוראה היברידית, בה חלק מהסטודנטים נמצאים פיזית בכיתה וחלק משתתפים באופן מקוון, צוות הקורס ידאג, ככל האפשר, לאפשר לסטודנטים שנמצאים בבית להשתתף בדיון, לשאול שאלות, וכו'.
- ז. המרצים האחראים בקורסים גדולים (מעל 80 רשומים) – ובמיוחד כאלו בהם מספר קבוצות הרצאה מצריכות היערכות מיוחדת – יגבשו פתרונות מתאימים. אלו יכולים לכלול צמצום לקבוצת הרצאה אחת והרחבת היקף התרגולים, שילוב בין הוראה פיזית-סינכרונית ובניית חומרי לימוד א-סינכרוניים (כלומר, לא דורשים את נוכחות הסטודנטים באותו מקום באותו זמן), וכו'.
- ח. בקורסים בהם מתקיימות מספר קבוצות תרגול, לפחות תרגול אחד יתקיים בצורה סינכרונית מקוונת (לייב) בדגש על מתן מענה לסטודנטים המשתתפים בשיעור בצורה דיגיטלית.

4. הפצת מידע

א. צוות הקורס יפרסם עד ה- 17 לספטמבר 2020 את כל הפרטים הקשורים לתוכן המקצוע ואופן ניהולו. בפרט, צוות הקורס יפרט את מרכיבי הציון ומשקליהם ואת ההבחנה בין ציון מגן וציון תקף, הכל לפי המתכונת שתוארה לעיל. **הכללים לא ישתנו במהלך הסמסטר**. כאמור בסעיף 2 ה', ציון עובר/נכשל בינארי איננו אופציה להערכה.

ב. **שעות קבלה:** צוות הקורס יפרסם עם תחילת הסמסטר את שעות הקבלה, גם בצורה פרונטלית וגם בצורה מקוונת. נזכיר שקיום דיון ושיח עם הלומדים ומתן אפשרות ללבן נושאים אשר נלמדו אך מצריכים עוד התייחסות חיוניים וחשובים במיוחד בתקופה זו.

3. הערכה בקורס

א. בהתאם לחוק זכויות הסטודנט, החלטת הסנט מאפשרת לסטודנטים לגשת למועד א' או למועד ב' או לשניהם. בהתאם **בחנינות מועד א' ומועד ב' תהיינה באותה מתכונת (להוציא מקרים בהם שינוי המתכונת נכפה מכורח הנחיות הבריאות) ותשמר אחידות מרכיבי ציון המקצוע בין שני המועדים**. כללים מיוחדים (אם יש כאלה) יצוינו עבור סטודנטים החוזרים על המקצוע.

ב. הניסיון בסמסטר הקודם מראה שמתכונת ביצוע הבחינות (פיזית או מקוונת) עלולה להשתנות מעת לעת ולעיתים בהתראה קצרה. שיטת ביצוע הבחינות תיקבע בסמוך למועדן ע"י דיקן לימודי הסמכה בהתחשב בהוראות הבריאות הרלוונטיות באותה עת.

ג. לידיעתכם, צוות הקורס יכול, **ובהתאם לשיקול דעתו האקדמי והמקצועי בלבד**, לאמץ שיטות שונות להערכה בקורס: **הערכה מעצבת (הערכה לשם למידה)**, שתפקידה לקדם, לשפר ולעצב את תהליכי הלמידה וההוראה; **והערכה מסכמת (הערכה של הלמידה)**, שתפקידה להעריך את הישגי הלומדים ולדווח עליהם. חשוב להתייחס להערכה כדרך לתת לסטודנטים משוב על התקדמותם ולמרצה כדרך לקבל משוב על הקשיים והנקודות שיש לחזק במהלך הקורס. מרצים שמעוניינים לתת שיעורי בית או לבצע הערכת אמצע במהלך

הסמסטר הנוכחי יכולים להשתמש במגוון אפשרויות. בין היתר, אפשר לאמץ אחד או שילוב של מספר גישות, כולל:

- **בחני אמצע** – בקורסים רבים, במיוחד אלה של סמסטר ראשון, יש חשיבות רבה לבחני אמצע. זו ההזדמנות של הסטודנטים להתנסות במבחן בטכניון עוד לפני התמודדות עם המבחן שבסוף הסמסטר.
 - **בדיקה בעל פה** – ניתן לבצע פרויקט בצוותים כשאר כל צוות יתבקש להציג את הפרויקט בפגישה פרונטלית או מקוונת.
 - **מבחנים קבוצתיים** – אחרי שנותנים לסטודנטים בחנים אישיים, ניתן לחלק אותם לקבוצות ולתת להם מחדש את אותו בחן. סטודנטים שלא הצליחו בבחון המקורי יעבדו ויתרכזו על מנת להבין היכן הם טעו. הציון הקבוצתי יכול להיות 20% מציון הבחן הכולל.
 - **מקצה שיפורים** – ניתן להציע לסטודנטים להרוויח חזרה חלק מהנקודות באמצעות הגשה חוזרת, ובתנאי שהם יסבירו את הטעויות המקוריות שלהם (על מנת לגרום להם לשקף על השגיאות שלהם).
 - ניתן לקחת מטלות מורכבות (כגון פרויקט) **ולחלק אותן לשלבים** (לדוגמא, שלב א' יכול להיות תכנון). בעזרת משוב מרצה או משוב עמיתים, סטודנטים מקבלים הערכה ומשוב מוקדם שתומכים בהם בלמידה.
 - **הערכה משולבת** – כשמה כן היא, גישה זו משלבת בצורה מושכלת כלים להערכה מעצבת ומסכמת.
- ד. על-פי תקנה 2.2.5 בקטלוג הלימודים, אין לקיים יותר מבחון תקף אחד במקצוע שיש בו בחינה סופית, ואין לקיים יותר משלושה בחנים במקצוע שאין בו בחינה סופית. **יש לקבוע מועדי ב' לבחנים תקפים.**
- ה. **דווח ציונים:** ציונים יפורסמו לא יאוחר מעשרה ימים (קלנדריים) מיום הבחינה. **הציונים ידווחו במערכת ה Upgrade בלבד:** <https://upgrade.technion.ac.il/login.aspx?ReturnUrl=%2f>.

4. חופשת חנוכה

חופשת חנוכה תתקיים בתאריכים 13.12.2020 עד 18.12.2020. חופשה זו ניתנת לסטודנטים בכדי שינצלו את הזמן למנוחה ולהשלמת תכנים. לא ינתנו תרגילי בית להגשה בזמן החופשה וינתן זמן הולם לפתרון תרגילים לאחר החופשה מבלי לקחת בחשבון את ימי החופשה.

5. חופשות והתחשבות בסטודנטים לא יהודים

הטכניון רואה חשיבות רבה בכיבוד חופש הדת של כלל ציבור הסטודנטים ולכן קובע בכל שנת לימודים ימי חג לכל עדה (מוסלמים, נוצרים, דרוזים וצירקסים) בהם לא יתקיימו בחינות ובחנים, יינתן פטור מנוכחות חובה בשיעורים בימים אלה (למעט מטלות הניתנות להשלמה כגון מעבדות ומקצועות הספורט). בערבי החגים לא יתקיימו בחנים ומבחנים החל מהשעה 16:30. אם נקבע מועד הגשת מטלה ליום חג, יוכל הסטודנט להגישה במועד סמוך לאחר החג. להלן רשימה של החגים **במהלך סמסטר חורף תשפ"א:**

חגים לסטודנטים הנוצרים:

- חג המולד – החל מ- 16:30 בתאריך 24.12.2020 עד תום 25.12.2020
- ראש השנה – החל מ- 16:30 בתאריך 31.12.2020 ועד תום 01.01.2021

חגים לסטודנטים הדרוזים:

- חג הנביא אליהו – 25.01.2021

חגים לסטודנטים המוסלמים:

- אין

6. שירות במילואים

הסנט מכיר בפגיעה בלימודים הנובעת משירות מילואים בתקופת הבחינות או משירות ממושך בתקופת הלימודים. הסנט קבע שיש לעשות כל מאמץ לאפשר לסטודנטים אלה להשלים את חומר הלימוד ולסיים את דרישות המקצוע **עוד באותו סמסטר** שבו נרשמו למקצוע. בכל מקרה, מורה המקצוע ימצא פתרון הולם לסטודנט שלימודיו שובשו. הפתרון יכול לכלול בחינה, תרגילים, עבודה נוספת וכו' – וזאת אך ורק לשיקול דעתו האקדמי / המקצועי על המרצה. שימו לב לעדכון תקנת המילואים. פירוט מלא מופיע בקטלוג. ראו גם נספח ו' **בקטלוג הלימודים:** נוהל בדבר התאמות לסטודנטים המשרתים בשירות מילואים.

7. סטודנטים עם מוגבלות פיזיות

בנובמבר 2016 פורסמו תקנות הנגישות במוסדות להשכלה גבוהה, ותוקפן החל מנובמבר 2018. התקנות מחייבות נגישות מלאה הן במבנה ובמרחב הפיסי של המוסדות להשכלה גבוהה והן בשירותי ההשכלה שהמוסדות מעניקים. היחידה לקידום סטודנטים בלשכת דיקן הסטודנטים פרסמה חוברת "[הוראה נגישה](#)" המציגה קיום מנחים לסגל האקדמי. צוות הקורס ידאג להשאיר מספר מקומות פנויים בקדמת הכתה, במשך רבע השעה הראשונה של השיעור על מנת לאפשר לסטודנטים המגיעים באיחור בגלל מוגבלות פיזית להשתלב בנוחות בשיעור ומבלי להביכם. מקומות אלה מסומנים בכל כתה. **אנא התחשבו בחבריכם ושמרו על מקומות אלו פנויים.**

8. היחידה לקידום הלמידה וההוראה ומרכז ההערכה עומדים לרשותכם במגוון שירותים. ראו באתר היחידה: [/http://promoteach.technion.ac.il](http://promoteach.technion.ac.il)

בברכת סמסטר לימודים פורה ומוצלח.

בברכה,

פרופ' חוסאם חאיק – דיקן לימודי הסמכה